

ΠΑΡΑΘΕΣΗ

Ποιες λέξεις δέχονται παράθεση	Τι έννοια έχει Η παράθεση	Ποιες λέξεις τοποθετούνται ως παράθεση	Σε τι μπορεί να αναλύεται η παράθεση
▶ Τα ουσιαστικά ▶ Οι αντωνυμίες (προσωπικές – δεικτικές) ▶ Προτάσεις ολόκληρες	▶ γενική έννοια	▶ ουσιαστικά ▶ ολόκληρη φράση ▶ ορισμένες λέξεις ή φράσεις - ως <u>προεξαγγελτική παράθεση</u>	▶ σε αναφορική πρόταση

Προεξαγγελτική Παράθεση

Η παράθεση που χαρακτηρίζει το περιεχόμενο μιας ολόκληρης πρότασης , βρίσκεται συχνά μπροστά από την πρόταση και τότε λέγεται προεξαγγελτική παράθεση.

Ως προεξαγγελτικές παραθέσεις χρησιμοποιούνται οι εξής λέξεις ή φράσεις : 1) Τό μέγιστον 2) Τό δεινότατον 3) Τό ἔσχατον 4) ἄμφοτερον 5) Τό λεγόμενον (=όπως συνήθως λέγεται) 6) τοῦναντίον 7) Τό τοῦ Ὁμήρου 8) Τό τῆς παροιμίας.

ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ

Ποιες λέξεις δέχονται επεξήγηση	Τι έννοια έχει η επεξήγηση	Ποιες λέξεις τοποθετούνται ως επεξήγηση	Πώς μεταφράζεται
- τα ουσιαστικά - δεικτικές αντωνυμίες - τα επιρρήματα ὧδε και οὕτω	- μερική έννοια	- ουσιαστικά - ουσιαστικά (σαν αντικείμενο) του "λέγω" - απαρέμφατο με το άρθρο ή χωρίς - ειδική ή άλλη δευτερεύουσα πρόταση - μετοχή	- προηγείται η λέξη <u>δηλαδή</u>

Επιθετικός Προσδιορισμός

Συχνά το ουσιαστικό που προσδιορίζεται από ένα επίθετο παραλείπεται , επειδή εννοείται εύκολα. Τότε ο επιθετικός προσδιορισμός αποκτά χαρακτήρα ουσιαστικού, δηλαδή ουσιαστικοποιείται π.χ. οἱ θνητοί , οἱ ἀθάνατοι , ἡ οἰκουμένη , ἡ γραμματική , ἡ ῥητορική , ἡ μουσική , ἡ ποιητική (τέχνη) , ἡ ἔναντία (ψηφός) , ἡ τριήρης (ναῦς) , τὸ πεζικόν , ἵππικόν , ναυτικόν , δπλιτικόν (στράτευμα) , ἡ εὐθεία (ὁδός) , ἡ πλατεία (ὁδός) , οἱ ὀλίγοι , οἱ πολλοί (ἄνθρωποι) , τὰ οἰκεία , ἡ δεξιὰ , ἡ ἀριστερά (χείρ). Συχνά από τις προηγούμενες περιπτώσεις ουδέτερα αρκετών μετοχών ή επιθέτων με άρθρο χρησιμοποιούνται στη θέση ουσιαστικού π.χ. τὸ ἀληθές , τὸ καλόν , τὸ θαρσύν , τὸ δεδιός.

Διάκριση επιθετικού και κατηγορηματικού προσδιορισμού

1) Εσωτερικά : Ο επιθετικός προσδιορισμός αποδίδει στο προσδιοριζόμενο ουσιαστικό μια γνωστή , μόνιμη και σταθερή ιδιότητα , που ήδη υπάρχει σ' αυτό και το διακρίνει από ένα άλλο όμοιο του ουσιαστικό· ενώ ο κατηγορηματικός προσδιορισμός αποδίδει στο ουσιαστικό που προσδιορίζει μια ιδιότητα μεταβλητή , παροδική , ασαφή , υποκειμενική , που είναι αντίθετη με μια άλλη ιδιότητα του ίδιου ουσιαστικού.

π.χ. Εἶχον τὰς ἀσπίδας ἔκκεκαλυμμένας .

2) Εξωτερικά : εξωτερικά διακρίνεται ο επιθετικός από τον κατηγορηματικό προσδιορισμό από τα εξής : α) Από την ύπαρξη ή την έλλειψη του άρθρου· δηλαδή ο κατηγορηματικός προσδιορισμός δεν έχει άρθρο , ενώ ο επιθετικός έχει κατά κανόνα άρθρο. β) Αν και το ουσιαστικό και το επίθετο δεν έχουν άρθρο , το επίθετο είναι πάντοτε επιθετικός προσδιορισμός γ) Αν μόνο το επίθετο έχει άρθρο , είναι πάντοτε επιθετικός προσδιορισμός. δ) Αν και το ουσιαστικό και το επίθετο έχουν άρθρο , είναι πάντοτε επιθετικός προσδιορισμός . ε) Αν μόνο το ουσιαστικό έχει άρθρο , τότε το επίθετο είναι κατηγορηματικός προσδιορισμός ή κατηγορούμενο.

Τα επίθετα : ἄκρος , ὅπας , ἕκαστος , ἔρημος , ἔσχατος , μέσος , μόνος , ὅλος , πᾶς , σύμπας και η οριστική αντωνυμία αὐτός , χωρίς άρθρο κανονικά χρησιμοποιούνται σαν κατηγορηματικοί προσδιορισμοί. Όταν όμως έχουν άρθρο , χρησιμοποιούνται σαν επιθετικοί προσδιορισμοί.

Οι δεικτικές αντωνυμίες : ὅδε – ἥδε – τόδε , ὅςτος – αὕτη – τοῦτο , ἐκεῖνος – ἐκείνη – ἐκεῖνο , όταν συνοδεύουν ουσιαστικό , εἶναι πάντοτε κατηγορηματικοί προσδιορισμοί και βρίσκονται ἢ πριν το ἑναρθρο ουσιαστικό ἢ μετά από αυτό.